

POHJOIS-HAAGAN YHTEISKOULUN TASA-ARVOSUUNNITELMA

1. Johdanto

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta velvoittaa oppilaitokset laatimaan tasa-arvosuunnitelman yhteistyössä henkilöstön ja opiskelijoiden edustajien kanssa.

Pohjois-Haagan yhteiskoulun lukion tasa-arvosuunnitelmassa on kuvattuina selvitys oppilaitoksemme nykyisestä tasa-arvotilanteesta, mahdolliset tasa-arvoon liittyvät ongelmat ja toimenpiteet tasa-arvon parantamiseksi.

Pohjois-Haagan yhteiskoulun lukion opiskelijoille tehtiin kysely oppilaitoksen tasa-arvotilanteesta. Kysely toteutettiin sähköisesti EduZef- kyselytyökalun avulla. Kyselyn avulla pyrittiin selvittämään, miten opiskelijat kokevat tasa-arvon toteutuvan Pohjois-Haagan yhteiskoulussa.

2. Tasa-arvosuunnitelman tavoitteet

Lukion tasa-arvosuunnitelmassa tarkastellaan tasa-arvon toteutumista koulun opiskelijavalinnoissa, opetuksen järjestämisessä ja opintojen arvioinnissa. Lisäksi kiinnitetään huomiota toimenpiteisiin, joilla pyritään seksuaalisen häirinnän ja sukupuolen perusteella tapahtuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen.

Tasa-arvosuunnitelman tavoitteena on edistää sukupuolten välistä tasa-arvoa ja ennaltaehkäistä sukupuolen perusteella tapahtuvaa syrjintää.

3. Pohjois-Haagan yhteiskoulun lukion opetussuunnitelma

Opetussuunnitelman mukaisesti Pohjois-Haagan yhteiskoulussa kunnioitetaan jokaisen ihmisarvoa ja edistetään tasa-arvoa ja oikeudenmukaisuutta; ei hyväksytä väkivaltaa, syrjintää tai rasismia. Lisäksi pidetään huolta turvallisesta opiskelu- ja työympäristöstä sekä yksilön ja yhteisön hyvinvoinnista. Kouluyhteisössä vahvistetaan osallisuutta ja vastuunottoa, hyvää käytöstä ja yhteistyötä.

Opetussuunnitelman tavoitteissa näkyy pyrkimys ohjata opiskelijoita tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteuttamiseen.

4. Pohjois-Haagan yhteiskoulun tasa-arvotilanne

4.1. Opiskelijat ja opiskelijavalinta

Pohjois-Haagan yhteiskoulun lukion opiskelijavalinta tapahtuu yhteisvalinnan kautta sekä yleislinjalle että urheilulinjalle. Yhteisvalintajärjestelmässä oppilaitos ei voi tasa-arvonäkökulmasta vaikuttaa opiskelijavalintoihin muuten kuin urheilulinjan ns. koulukohtaisten pisteiden (4 pistettä 20 pisteestä) kautta. Koulukohtaisia pisteitä annetaan hakijoille urheilulukkioiden yhteisen kriteeristön mukaisesti.

Pohjois-Haagan yhteiskoulussa opiskelee 406 opiskelijaa. Heistä 176 eli 43,4 % on miehiä. Urheilulinjalla opiskelee 238 opiskelijaa. Heistä 110 eli 46,2 % on miehiä.

Oppilaitoksessa on 26:n eri lajin urheilijoita. Kaksi suurinta lajiryhmää ovat jalkapallo ja koripallo. Näissä lajeissa on omat valmennusryhmät erikseen miehille ja naisille. Jalkapalloilijoista 55,4 % ja koripalloilijoista 54 % on miehiä. Seuraavaksi suurimmat lajiryhmät ovat muodostelmaluistelu (35 opiskelijaa) ja jääkiekko (32 opiskelijaa). Vaikka muodostelmaluisteluryhmä koostuu pääosin naisista ja jääkiekkoryhmä miehistä, on näiden kuin kaikkien muidenkin lajien toimintaan mahdollisuus osallistua sekä miehillä että naisilla. Kouluun voivat päästä kaikkien lajien urheilijat ja sukupuolirajoituksia ei ole.

Tasa-arvokyselyn pohjalta voidaan todeta, että opiskelijat kokevat tulevansa tasa-arvoisesti kohdelluiksi sukupuolesta riippumatta sekä oppitunneilla että oppituntien ulkopuolella. Kyselyn mukaan opettajat sallivat opiskelijoiden ilmaista mielipiteensä lukiossamme.

4.2. Oppimateriaalit

Pohjois-Haagan yhteiskoulussa opetuksessa käytettävät oppikirjat ovat suomalaisten suurten kustantajien julkaisuja. Oppikirjoissa ei ole tullut esille tasa-arvoon tai yhdenvertaisuuteen liittyviä ongelmia. Oppikirjojen ja muun oppimateriaalien valinnasta vastaavat aineenopettajat. Tasa-arvokyselyn mukaan opiskelijat kokevat, että kursseilla käytetyt oppimateriaalit kannustavat rikkomaan miesten ja naisten välisiä sukupuolirooleja.

4.3. Opiskelijoiden opintasuoritusten arviointi

Pohjois-Haagan yhteiskoulun lukion opetussuunnitelman mukaan opiskelijan kukin suorittama kurssi arvioidaan sen päätyttyä. Kurssin arvioinnista päättää kunkin oppiaineen tai aineryhmän osalta opiskelijan opettaja tai, jos opettajia on useita, opettajat yhdessä. Arvioinnin tehtävänä on antaa palautetta opiskelijalle kurssin tavoitteiden saavuttamisesta ja oppiaineen opiskelun etenemisestä. Kurssin arvioinnin tulee olla monipuolista ja perustua paitsi mahdollisiin kirjallisiin kokeisiin, opintojen edistymisen jatkuvaan havainnointiin ja opiskelijan tietojen ja taitojen arviointiin. Yleisten arviointiperusteiden lisäksi kunkin kurssin arviointiperusteet selvitetään opiskelijoille kurssin alussa. Myös opiskelijan itsearviointi voidaan ottaa huomioon käyttäen hyväksi mm. kurssin arviointikeskusteluja.

Opintosuoritusten arvioinnissa ei Pohjois-Haagan yhteiskoulussa ole havaittu tasa-arvoon tai yhdenvertaisuuteen liittyviä ongelmia.

4.4. Kiusaaminen ja seksuaalinen häirintä

Pohjois-Haagan yhteiskoulussa pyritään kiusaamisen, seksuaalisen häirinnän ja sukupuolen perusteella tapahtuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen.

Koulun oppilashuollon käsikirjassa on kirjattuna ohjeet siitä, miten henkilökunta toimii havaituissa kiusaamis- ja häirintätapauksissa.

Tasa-arvokyselyssä tuli ilmi, että kiusaamista opiskelijoiden keskuudessa esiintyy erittäin vähän. Opettajien tai muun henkilökunnan taholta kiusaamista ei opiskelijoiden mukaan esiinny.

Muutama opiskelija on saanut häiritseviä seksuaalisuuteen kohdistuvia kommentteja muiden opiskelijoiden taholta.

Tasa-arvokyselyn mukaan opiskelijat kokevat, että mahdolliseen havaittuun kiusaamiseen tai häirintään puututaan koulussamme hyvin.

5. Tasa-arvotilanteeseen liittyvien ongelmien kartoitus

5.1. Opiskelijoiden sukupuolirakenne

Moniin muihin pääkaupunkiseudun lukioihin verrattuna Pohjois-Haagan yhteiskoulussa miehiä on keskimääräistä enemmän. Tämä johtuu koulun erityistehtävästä, jonka perusteella noin puolet opiskelijoista opiskelee lukion urheilulinjalla.

Koska opiskelijavalinta tapahtuu yhteisvalinnalla, oppilaitos ei tasa-arvonäkökulmasta juurikaan voi vaikuttaa opiskelijavalintoihin.

5.2. Urheilu- ja yleislinja

Pohjois-Haagan yhteiskoulussa toimii yleislinja ja urheilulinja. Eri linjojen opiskelijoilla on samat mahdollisuudet opiskeluun riippumatta siitä, millä linjalla hän opiskelee. Koululla on tietyt painopistelajit, joiden urheiluvalmennusryhmät pyritään pitämään toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisen kokoisina. Koulun tarjoamiin urheiluvalmennuksiin voivat mahdollisuuksien mukaan osallistua urheilulinjalla opiskelevien lisäksi myös sellaiset yleislinjan opiskelijat, joilla on riittävän hyvät taidot.

5.3. Opiskelijoiden ohjaus

Pohjois-Haagan yhteiskoulussa ohjataan opiskelijoita valitsemaan oppiaineita, joista he ovat kiinnostuneita ja jotka ovat heille jatko-opintojen kannalta tärkeitä.

Opetussuunnitelman mukaisesti opiskelijoiden yksilölliset ohjaukselliset tarpeet ovat ohjaustoiminnan lähtökohta. Tavoitteena on tukea lukio-opintojen sujumista ja vahvistaa opiskelijoiden tasa-arvoa. Ohjaus tukee opiskelijaa lukio-opiskeluun liittyvissä valinta- ja päätöksentekotilanteissa sekä henkilökohtaisissa opiskelun ja elämäntilanteen kysymyksissä. Ohjauksen avulla opiskelija oppii ymmärtämään, miten hänen tekemänsä valinnat ja päätökset ovat suhteessa ura- ja elämänsuunnitteluun.

Tasa-arvokyselyn tulosten mukaan opiskelijat kokevat, että naisia ohjataan jatko-opiskelemaan ammatteihin, jotka on perinteisen käsityksen mukaan mielletty miesvaltaisiksi. Miehiä ei kyselyn mukaan ohjata riittävästi aloille, jotka on perinteisen käsityksen mukaan mielletty naisvaltaisiksi.

5.4. Oppilaiden osallisuus

Opetussuunnitelman mukaan lukiossa opiskelijat pääsevät monipuolisesti vaikuttamaan koulun toimintaan. Osallistumisen kautta tuetaan hyvää oppimista sekä ihmiseksi ja vastuulliseksi yhteiskunnan jäseneksi kasvamista. Oppilaskunnan toiminta on tärkeä osa demokraattista toimintakulttuuria.

Oppilaskuntatoiminta kehittää opiskelijoiden valmiuksia toimia omien ryhmiensä edustajina ja harjaantua neuvotteluun perustuvaan yhteistoimintaan. Oppilaskunnan järjestämät tapahtumat on tarkoitettu koko koululle, mikä osaltaan edistää tasa-arvoa.

Opiskelijat kokevat tasa-arvokyselyn mukaan, että he saavat ilmaista mielipiteitään vapaasti lukiossamme. Osallistuminen oppilaskuntatoimintaan on kuitenkin melko laimeaa. Toiminta on muutaman aktiivisen opiskelijan ja oppilaskunnan ohjaavan opettajan harteilla.

6. Toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi

TOIMENPITEET TASA-ARVON JA YHDENVERTAISUUDEN EDISTÄMISEKSI POHJOIS-HAAGAN YHTEISKOULUSSA							
KEHITTÄMISKOHDE				KUKA TEKEE			AIKATAULU
tasa-arvoinen ohjaaminen jatko-opintoihin				opinto-ohjaaja, aineenopettajat			heti
kiusaamiseen ja seksuaaliseen häirintään puuttuminen edelleen tehokkaasti				koko henkilökunta			heti
opiskelijoiden osallisuuden lisääminen				oppilaskunnan ohjaava opettaja, koko henkilökunta			heti